

Innlegg 9. februar 2014, i forbindelse med Fjell kirkes 30-årsjubileum:

KULTURKIRKEN FJELL – HVA NÅ?

Dette blir litt personlig historie, litt Fjell kirke-historie, litt tanker og refleksjoner, og noen ideer og innspill som jeg håper kan bli diskutert videre. Det får bli menighetsrådets oppgave å lande de ballene jeg kaster opp i lufta. Vi kan ikke gjennomføre alle sprelske tanker, men kanskje noen?

Vi flyttet hit i 1984 da kirken var ny

Da vi flyttet tilbake til Drammen, havnet vi litt tilfeldig på Galterud. Året var 1984, vi kom til en helt fersk menighet og kirke. Det hadde være mye entusiasme fram til byggingen, og enorm aktivitet. Det var søndagsskole, ungdomsklubb og ungdomskor. Vi gledet oss til at barna våre skulle få vokse opp i en aktiv og ungdommelig menighet. Slik gikk det ikke.

Jeg var med å gjøre om menighetsbladet til lokalavis i tabloidformat, og Eilin gikk raskt inn i menighetsrådet. Vi oppdaget dessverre fort at det var grunnleggende konflikter i menigheten - personkonflikter. Dette ble verre og verre – og utover 80- og 90-tallet ble aktiviteter nedlagt, ansatte ble sykmeldt, frivillige trakk seg. Arbeidstilsyn og biskop ble koblet inn.

Konflikten preget menigheten i rundt 10 år. I den perioden handlet det om å "holde skuta flytende" og prøve å begrense skadevirkningene. Da konflikten var løst, og tiden inne for å bygge menighet igjen, hadde vi to store utfordringer: Den største og viktigste var at var det lite ressurser av frivillige tilbake i menigheten. Etter hvert som entusiasmen forsvant, valgte mange å «begynne å gå» andre steder.

For det andre hadde befolkningsmønsteret i menigheten endret seg radikalt. Vi var blitt en multikulturell bydel, med en betydelige lavere andel medlemmer i Den norske kirke enn det som er vanlig andre steder. En konsekvens av dette var at det f.eks var få barn og unge igjen i hvert årskull. Vi prøvde å starte barnekor, men antallet barn var få. Vi etablerte en KRIK-gruppe, men det var utfordrende å lage et miljø blant ungdommene og konfirmantene, det ble sårbart. Vi var inne i en negativ spiral: Der det er få mennesker, blir det ikke like attraktivt å engasjere seg som der hvor det er mange med. Spesielt gjelder dette blant barn og unge.

Kulturkirken vokser fram

Hva skulle vi satse på som igjen trakk mennesker - i vår flerkulturelle bydel - til vår kirke? Vi tenkte at det var viktig å sette Fjell kirke på kartet, og gi folk en positiv opplevelse av å komme hit. Skal vi vise fram at kirken vår er et godt sted, må vi først og fremst få folk hit, og gjennom det senke terskelen for å komme til den lille bydelskirken på Fjell. Dessuten - kulturarrangementer trenger Drammen. Det når bredere og lengre enn tradisjonell kirkelig aktivitet.

Vi satset på noen få, men store kulturhappeninger – og tanken var at det ikke skulle belaste menighetens budsjetter. Først ute var Per Arne Dahl og gospelkoret Mosaic – 30. mars 2000. Det gikk i balanse, og vi var i gang! Det neste store arrangementet var konserten med Erik Bye og Willy Andresen i oktober 2001. Da var også begrepet «Kulturkirken Fjell» skapt, og hadde fått egen logo. Flere ansatte var svært skeptiske til å «svi av» 30.000 på ett sånt arrangement, men vi greide å skaffe sponsorer og få også denne konserten til å være selvbærende. Flere så at dette trakk nye mennesker til kirken,

Per Roar Ekeland

og satte Fjell kirke på kartet i Drammen. Utover første tiår av 2000-tallet ble det etablert en egen kulturkomite, slik at flere var med å dra lasset. Vi ville ha kultur i form av kulturelle opplevelser, men også kultur i betydningen å skape forståelse på tvers av ulike kulturer. Et sted å komme, få gode opplevelser, møte varme, få påfyll. Uansett bakgrunn.

På slutten av 2000-tallet fikk vi ny organist: Ikke utdannet organist, men pianist - men en som ville «lære å traktere orgel også». Et funn for menigheten. En som så bredden i kulturell aktivitet og kirkemusikk. Begynte også forsiktig med musikklek for barn. På tross av små kull. I dag driver Galina et omfattende barnetilbud, på tvers av kulturer.

Vi fikk også ny prest, en sann musikkelsker, kulturvenn og brobygger. I spann med Galina skapte Ivar virkelig fart i kultursatsingen. Fjell kirke ble satt på kartet på enda flere måter, gjennom oppstarten av Drammen tros- og livssynsråd. Dette har fått oppmerksomhet ikke bare lokal, men også nasjonalt og internasjonalt.

Ny stolthet

Kulturkirken Fjell er blitt hva vi ønsket. Folk kommer - ikke i hopetall, men de kommer. Og de sitter utover kvelden i kafeteriaen. De opplever varme, føler seg velkommen. Det samme gjelder de som kommer med barna. Noen engasjerer seg videre i mer tradisjonelle kirkelige aktiviteter, noen bidrar med praktiske ting. Andre oppsøker kirken kun for selve arrangementene. Men folk trives her! Dette har vi grunn til å være stolte av, og er noe vi må ta vare på. For Eilin og meg – som fortsatt er lei oss for at barna våre ikke fikk vokse seg inn i en aktiv menighet og en levende kristentro – er det godt å oppleve stoltheten de gir uttrykk for hver julaften etter å ha vært her på julegudstjeneste, og legger merke til en kommuniserende og varm prest, kirkemusikk som løfter menighetssangen til taket, og et brobygger-arbeid som manifesterer seg ved at den lokale imamen kommer og ønsker god jul. Det rører oss dypt, fordi vi vet at ungene våre blir berørt av det.

Jeg/vi opplever at vi har lykkes et godt stykke på vei med Kulturkirken Fjell. Den satsingen og de veivalgene vi gjorde var riktige. «Kulturkirken Fjell» er en viktig del av identiteten – godt innarbeidet i mange drammenseres bevissthet. Spørsmålet nå er hvor veien videre går. Det vi kan konstatere, er at folk kommer. Men det er ikke mange, og det er hovedsaklig godt voksne personer med vestlig kulturell bakgrunn. Det er ikke noe galt med denne viktige målgruppa – bare se på meg, og på oss Tordenskiolds soldater her i Fjell menighet – vi er viktige!

De siste årene syns jeg de ansatte i Fjell menighet har vært flinke til å involvere flere enn dem vi oppfatter som den harde kjerne. «Gøy med musikk» engasjerer både foreldre og frivillige som tradisjonelt ikke har vært trofaste kirkegjengere. Dametrimmen som Signe har gitt liv til, treffer et frodig mangfold av spreke damer med ulike fasonger og bakgrunner, for å si det sånn. Det er fantastisk! Noe av suksessen skyldes at det satses på relativt tidsavgrensede oppgaver, der det ikke er fare for å bli «slukt med hud og hår» - en helt avgjørende forutsetning for å få nye til å komme, tror jeg. Også i gudstjenestesammenheng har *mange* vært trukket inn – jeg håper det fortsetter!

Våge å stille spørsmål

Likevel går det an å stille spørsmål: Hvor er den tause norske majoriteten – alle barn, unge, voksne og eldre – som bor på Galterud, Austad, Austad skog, Fjell? Hvor er alle de kristne med bakgrunn fra andre land? Hvordan kan vi fortsette å involvere flere, og treffe folk på en sånn måte at det skaper et varig engasjement og utfordrer til refleksjon

og kristen tro? Og hvordan kan vi øke gudstjenestebesøket vårt?

Her er noen tanker:

- Bør vi gjøre gudstjenesten mer internasjonal, med lesninger på andre språk, kulturinnslag fra andre land, fange opp elementer fra andre gudstjenestetradisjoner? Bør vi gi avkall på noe av det kjente, teksttunge og norske – for å skape ekte tilhørighet og eieforhold til gudstjenesten for flere? Det innebærer at «fremmede» må trekkes inn i planleggingen, og kanskje at vi «faste» kan bli ristet litt ut av de trygge rammene vi er vant til. Tåler vi det?
- Kan vi invitere folk som bærer på sterke historier til å fortelle om det i gudstjenestesammenheng, og til å være med og planlegge gudstjenestene? Det kan være både etniske norsk eller mennesker med annen kulturbakgrunn.
- Kan konfirmantene gjennomføre en gudstjeneste på egenhånd, evt sammen med foreldrene? Hva barn og foreldre i Gøy med musikk? Kanskje de frivillige? Kanskje dametrimmerne?
- Tåler vi å gjøre menighetsrådet mer mangfoldig, ved å utfordre et enda større mangfold av personer? Jeg tenker på både ulike sosial og kulturell bakgrunn.
- *Barn og unge:* For å treffe flere, må vi ha unge, engasjerte frivillige ledere og ungdomsarbeidere. Det er mangelvare. I Bekkelaget i Bærum har de mellom 10 og 15, fordi deler av kirken brukes som gratis studentleiligheter. Kan vi bygge om underetasjen vår til 4-5 studentleiligheter, med beboere som drifter barne- og ungdomsarbeidet vårt som sin form for husleie?
- *Kulturarrangementer:* Hvordan trekke flere, og hvordan tiltrekke en bredere del av befolkningen? Bør vi igjen ha noen større navn, større arrangement noen ganger? Et årlig storarrangement?
- Hva med kulturarrangementer for barn, i samarbeid med Fjell skole?
- Hva med å lage en bibeldugnad for hele området vårt? Utfordre barn, unge, voksne, eldre (konfirmanter, foreldre, folk som av ulike grunner har vært innom) til å lese hver sine deler av HELE Bibelen – døgnet rundt – uka før påske. Vi kunne kanskje gi utfordringen julaften – «skriv deg på dugnadslista til Norges sprøeste kirke-happening». Hadde det ikke vært fantastisk at hele Bibelen ble lest høyt i kirkerommet vårt (på mange ulike språk) før vi går inn i påskeuka – hvert år? Med mulighet til å stikke innom for alle når som helst. Det ville få oppmerksomhet, og kunne kanskje treffe en «trosnerve» hos flere.
- Vi kunne følge opp med salmedugnad – hele salmeboka.

«Hør hvor det stormer der ute – her er det fredfylt og tyst» heter det i en gammel bedehussalme. Jeg tror at hvis vi skal treffe flere, må kanskje flere ideer og tanker inn, og flere må oppleve å få ansvar, for å få et eieforhold til kirken sin. Det innebærer nok at det blir *mindre* «fredfylt og tyst», og kanskje *mer* «rart og fremmed». Men forhåpentligvis blir det mer liv og røre - mer dynamikk og liv - mer tro og fellesskap.